

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

Przez lud — dla ludu!

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetry kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

TELEFON Nr. 1414.

P. K. O. Katowice 304540.

Nr. 234

Katowice, sobota 10-go października 1931 r.

Rok 30

Dyktatura.

Kółka w maszynierii „państwa bojaźni Bożej“ zaczynają coś mocno chrobiać i niedomagać. Pamiętamy wszyscy bardzo dobrze państwo to z czasów stonkowo niedawnych jeszcze, kiedy uchodziło ono w świecie za wzór porządku, spokoju i ładu. Przez te bezprzecznie wielkie zalety wzbudzało ono szacunek dla siebie innych państw i stanowiło wzór do naśladowania.

Dziś jakże jednak stosunki te zmieniły się! Niemcy szarpane zaburzeniami hitlerowców i komunistów, codziennymi niemal krwawymi starciami policji z bojówkami wywrotowcami, Niemcy duszące się w ciężkiej atmosferze kryzysu politycznego i gospodarczego, zachłystnięte żądzą odwetu na Polsce i zięjące nienawiścią do swych sąsiadów, zmuszone są do chwytania się ostatniej deski ratunku przed runięciem w czarną otchłań chaosu — w stanie wyjątkowym.

Oznacza to usunięcie stronnictw niemieckich, a tem samem parlamentu od wpływu na bieg życia politycznego, finansowego i gospodarczego Rzeszy. a dalej, dekret prezydenta Hindenburga, ogłoszony 7 b. m. upoważnia rząd do układania budżetu państwa bez porozumienia i zgody parlamentu. Dekret ten zmierza również do ukrócenia swawoli Partji, siejących zamęt wewnątrz kraju, przewidując bardzo surowe kary na podżegaczy teroru, na niechętnych płatników podatkowych i przestępców w tej dziedzinie, do których stosowane będą nady wyjątkowe.

Specjalnie ostre zarządzenia przewidziane zostały w zakresie swobód obywatelskich, będących wykwarem nowoczesnej demokracji. W tym wypadku Niemcy radykalnie wymazują ze swej konstytucji prawa, przysługujące obywatelom, a miejsce ich zajęły osobne postanowienia, przewidujące środki, które mają przeciwdziałać wydawaniu w miejscach zawieszonych, nowych pism i gazet o tym samym kierunku politycznym. Przepisy o zakazie noszenia broni zostały zastrzeżone, ponadto ministerstwo spraw wewnętrznych ma prawo zakazywać wyświetlania filmów o treści rewolucyjnej, a co najważniejsze — końcowy ustęp dekretu postanawia, że zagwarantowane konstytucją prawa, dotyczące wolności osobistej, nienaruszalności mieszkania, tajemnica listów, swobody zgromadzania i stowarzyszania się, wolności słowa i druku — zawieszone zostały na czas nieograniczony. Ogłoszony stan więc wyjątkowy nie jest niczem innem, jak w najostrzejszym wydaniu — bezwzględna dyktatura.

Skutki jej narodzin w Niemczech już dziś obserwujemy na tle przesilenia rządowego. Po dymisji rządu prezydent Rzeszy Hindenburg nie porozumiewa się zupełnie z przywódcami partji co do osób nowych ministrów: jak to się zwykło dotychczas praktykować i nie myśli targować się ze stronnictwami o taki

Dolar chwieje się w swych posadach

i grozi mu podobny do funta angielskiego los.

Paryż. Wiadomości nadchodzące z Waszyngtonu o tajemniczych naradach w Białym Domu wywołały tu zarówno w kołach finansowych jak i politycznych

olbrzymie wrażenie. Wszyscy zgodnie podkreślają, że niemal fantastyczne projekty amerykańskie, zmierzające do usanowania sytuacji banków, świadczą

Niebywała katastrofa w Gdyni.

Gdynia. Wczoraj o godz. 19-tej min. wydarzyła się niebywała katastrofa. Nowo zbudowany blok mieszkalny Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych znajdujący się w pobliżu starostwa przy alejach Marszałka Piłsudskiego wyleciał — w powietrze skutkiem wybuchu gazu świetlnego doprowadzonego niedawno do tych budynków. Silna detonacja i słup ognia sprowadził na miejsce katastrofy tłumy mieszkań-

ców. Miejsce wybuchu przedstawia wstrząsający widok. Co chwilę wynoszą z pod gruzów zabitych. Straż pożarna, policja i kompanja marynarki wojennej pospieszyły z pomocą. W powietrze wyleciało około 11 mieszkań. W szpitalu znajduje się już 7 osób ciężko rannych. Narazie nie stwierdzono ilu jest zabitych i jaka jest liczba rannych.

Ameryka wcale nie myśli poruszać sprawy Pomorza.

Londyn. Donoszą z Waszyngtonu, że wobec opozycji przywódców politycznych przeciwko moratorium, układy w tej sprawie przeciągną się o kilka tygodni. Przedstawiciel departamentu stanu został zapytany przez sprawozdawców prasowych, czy prawdą jest, jakoby

kwestja Pomorza miała być wysunięta podczas przyszłych rozmów Hoovera z Lavalem. Na pytanie to miarodajne czyni ki sekretariatu stanu oświadczyły, że Ameryka nie ma najmniejszego zamiaru wkraczania do spraw interesujących wyłącznie państwa europejskie.

Guérard
minister komunikacji

minister spraw wewn.
Wirth

Curtius
minister spraw zagran.

czy inny wyraz polityczny gabinetu, lecz poprostu mianuje na fotele ministerjalne osoby, cieszące się jego bezwzględem zaufaniem, nie oglądając się wcale na to, czy będą one podobać się partjom czy nie.

W odpowiedzi na dyktatorskie wyroczyny Hindenburga partje nacjonalistyczne zapowiadają na najbliższą niedzielę zebranie w Harzburgu wszystkich grup nacjonalistycznych, które mają zamaniestować poraz pierwszy swój wspólny jednolity front opozycyjny w stosunku do kanclerza Brüninga. Manifestacja ta oczywiście nie dojdzie i nie może dojść do skutku wobec świeżo ogłoszonej dyktatury, która znosi wolność osobistą i wolność zgromadzeń.

Gdyby zaś mimo wszystko usiłowano zorganizować zapowiadane zebranie ludowe nacjonalistów, to liczyć się można, że Harzburg stanie się świadkiem krwawej rozprawy wiecowników

z policją. Władze niemieckie uczynią jednak wszystko, by tej możliwości uniknąć, a przyjdzie im to tem łatwiej, że i nacjonaści nie zechcą dla samej tylko opozycji wystawiać swych piersi na lufy karabinów policyjnych.

Niemcy więc wkroczyły na nowe tory życia państwowego. Zamkną glosy krytyki i opozycji w parlamencie, zniknie demagogia na wiecach, milczenie wiać będzie ze szpalt gazetowych, demonstracje wywrotowe i rewizjonistyczne zostaną stłumione. Na rozległych ziemiach niemieckich rozłoży swe panowanie wielka grobowa cisza, która bodaj, czy nie będzie groźniejsza od jarmarcznej wrzawy, jaka znamionowała ostatnie lata życia Niemiec.

Dyktatura całą robotę skieruje do zaciszy gabinetów i w podziemia, do których to zakamarków ciekawe oko świata nie będzie już miało swobodnego dostępu.

o niestęchanie ciężkim położeniu gospodarczem, w jakim znajdują się Stany Zjednoczone. W kołach finansowych znać duże zaniepokojenie, szczególnie wśród tych, którzy mają należności w Ameryce.

Organ socjalistyczny „La Populaire“ alarmuje opinię publiczną informacjami, otrzymanymi z Nowego Jorku, że w tej chwili rozpatrywany jest projekt pewnego rodzaju wyrzeczenia się waluty złotej przez pozostawienie dolarowi wolnego obiegu na rynkach pieniężnych i zrezygnowanie podtrzymywania go w drodze jakiegokolwiek interwencji.

To samo pismo donosi, że niektórzy przemysłowcy francuscy już likwidują w bankach swe konta dolarowe.

Sensacyjne wiadomości „La Populaire“ znajdują potwierdzenie w depeszach otrzymanych z Waszyngtonu. Panuje tam przeświadczenie, że w najbliższym czasie wiele państw europejskich przeprowadzi zasadniczą rewizję t. zw. pieriężnej wartości złota.

W związku z tem zainteresowane sfery amerykańskie wywierają nacisk na prezydenta Hoovera, by zainicjował zwołanie międzynarodowej konferencji walutowej. Prezydent Hoover powstrzymuje się z wystąpieniem w tej sprawie do czasu przyjazdu Laval, tembardziej, że, jak słyhać, Francja jest przeciwna osłabieniu wartości złota w podkładach walutowych.

Francja dyktatorem finansowym świata.

Londyn. Agencja Reutersa donosi, że lord Reading zawiadomił rząd francuski, iż rząd angielski w możliwie krótkim czasie po wyborach zamierza przeprowadzić stabilizację funta na podstawie parytetu 100 franków za jeden funt.

„Times“, omawiając pobyt Readinga w Paryżu stwierdza serdecznie i otwarcie ten rozmów, oświadczając, że w obecnej sytuacji Francja ma decydujący wpływ na bieg spraw światowych.

v. Neurath

ambasador niemiecki w Londynie, cieszący się bezwzględem zaufaniem Hindenburga zostanie ministrem spraw zagranicznych Rzeszy. W tym celu opuścił Londyn i przybywa do Berlina.

TELEGRAMY.

Narada na Zamku.

Warszawa. P. Prezes Ministrów Prystor udał się wczoraj przed poł. na Zamek. Rozmowa p. Premjera z Panem Prezydentem trwała około pół godziny.

Nasze lotniczki lecą nad morze.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj po południu z lotniska cywilnego wystartowały do Torunia lotniczki polskie Wanda Olszewska i Danuta Sikorzanka wraz z pasażerkami Marią Lierówną i Marią Wardasówną na aparatach P. Z. L. 5. Z Torunia lotniczki odlecają do Grudziądza i Gdyni.

Minister Patek wraca do Moskwy.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj po południu przybył do Warszawy poseł R. P. w Moskwie min. St. Patek. Minister Patek wraca po ukończeniu urlopu leczniczego do Moskwy.

Dochody i rozchody za wrzesień.

Warszawa. Według zestawienia obrotów kasowych za miesiąc wrzesień, dochody budżetowe wynoszą 173.6 milj. zł, wydatki zaś 182.1 milj. zł. Deficyt zatem wynosi 8.5 milj. zł. W porównaniu z miesiącem sierpniem deficyt budżetowy zmniejszył się prawie o 5 milj. zł, dochody zaś zwiększyły się o 4½ milj. zł. Wydatki zostały utrzymane na poziomie miesiąca sierpnia.

Położenie w Chinach pogarsza się.

Genewa. (PAT.) Delegacja japońska przy Lidze Narodów podała do wiadomości, że położenie w Chinach pogarsza się ciągle w związku z rozszerzaniem się ruchu separatystycznego chińskiego. Rząd japoński polecił swoim władzom konsularnym w Mandżurji wydania dla zamieszkałych tam obywateli japońskich surowego zakazu brania udziału w ruchu separatystycznym w Mandżurji.

Austria broni się przed spekulantami.

Wiedeń. (PAT.) Na zarządzenie ministerstwa skarbu poczynając od wczoraj zostało wstrzymane wysyłanie pocztowych przekazów pieniężnych do Czechosłowacji i do Polski. Przedtem wstrzymane zostały już pocztowe przekazy pieniężne do Francji Belgii i Szwajcarii. Jak donoszą dzienniki zarządzenie to wydane zostało w tym celu, aby przeszkodzić spekulacji na różnicy kursów.

Sędzia feruje wyrok z rewolwerem w ręku.

Sevilla. (Hiszpanja). (PAT.) W chwili odczytywania w sądzie wyroku w jednej ze spraw karnych publiczność zaczęła ujawniać wrogi stosunek wobec przewodniczącego sądu. Przewodniczący sądu widząc się zagrożonym, wyjął dla postrachu rewolwer. Wkrótce spokój został przywrócony.

Sejm przy pracy.

Obszerny porządek obrad.

Warszawa. Porządek dzienny posiedzenia w d. 9 bm. obejmuje sprawozdanie komisji ochrony pracy o ustawach w sprawie pracy młodocianych i kobiet oraz nowelizacji ustawy o czasie pracy i rozciągnięciu tych przepisów na Górny Śląsk, komisji skarbowej o zmianie ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych, wojska oraz sędziów i prokuratorów komisji administracyjnej, komisji prawniczej oraz komunikacyjnej. Poza tym porządek dzienny przewiduje pierwsze czytanie 28 projektów ustaw rządowych, m. in. na porządku dziennym figuruje projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy o ochronie lokatorów, ustawy o ustroju adwokatury i ustawy o ułatwieniu spłat uciążliwych zobowiązań obciążających gospodarstwa rolne.

8 bm. odbyło się posiedzenie sejmowej komisji skarbowej pod przewodn. posła Hołyńskiego. Referent projektu ustawy o uiszczaniu podatków bezpośrednich w naturze poseł Moczułski w referacie swoim podkreślił, że artykuły, zebrane tytułem podatków zaległych, jak zboże, ziemniaki, groch, gryka i węgiel, będą przeznaczone na pomoc w naturze dla bezrobotnych. Artykuły te będą wydawane bezrobotnym, nie mogą być zaś sprzedawane ani wymieniane. Za ustawą, którą przyjęto w drugim i trzecim czytaniu, opowiedziały się kluby BBWR, Narod., NPR., przeciwko PPS., Str. Lud. i Klub Ukr. Poza tym w tym samym dniu obradowała sejmowa komisja komunikacyjna, na której przyjęto w trzecim czytaniu projekt rządowy budowy kolei Kraków—Miechów.

Należy skruszyć przeszkody tamujące zmniejszenie bezrobocia!

Katowice. (PAT.) Ze względu na ogólny stan bezrobocia prowadzona jest obecnie b. aktywna działalność poszczególnych inspektorów pracy 11-go okręgu (wojew. śląskiego) celem skasowania wszelkich godzin nadliczbowych oraz usunięcia młodocianych i kobiet z tych prac, w których mogą być zastąpieni

przez mężczyzn. Ponadto akcja inspektorów idzie w tym kierunku, aby przyjmowano nowych robotników lub też zastąpiono robotników nie mających rodziny, na obciążonych rodziną, oraz aby powiększono załogi na podstawie skrócenia czasu pracy.

Zniżka płac w górnictwie niemieckim.

Berlin. (PAT.) Ogłoszone tu zostało orzeczenie rozjemcy urzędowego wznowiające umowę w czasie pracy w kopalniach węgla kamiennego i rudy żelaznej na niemieckim Górnym Śląsku. Od 8 bm. w kopalniach węgla kamiennego

dopuszczalne będą zniżki płac zarobkowych do 7 proc., w kopalniach rudy żelaznej do 4 proc. Redukcjom tym nie podlegają płace małoletnich. Organizacje robotnicze odrzuciły to orzeczenie.

Japońskie bomby dalej niszczą chińskie miasta.

Pekin. (PAT.) Jak donoszą, 12 aeroplanów japońskich dokonało przelotu nad Chin-Chow rzucając kilkadziesiąt bomb, które uszkodziły wiele budynków i zabiły 2 Chińczyków. Jak wiadomo, Chin-Chow jest obecnie siedzibą rządu prowincjonalnego, przeniesionego z Mukdenu.

W sprawie tego przelotu i zbombardowania miasta krąży w Tokio wiadomość, że komendant sił japońskich w Mandżurji zdecydował się na to wystąpienie, uważając, że prowizoryczne przeniesienie do Chin-Chow siedziby rządu prowincjonalnego zagraża spokojowi. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że jeżeli wiadomość ta odpowiada prawdzie, należy się liczyć z możliwością natychmiastowej dymisji gabinetu,

bowiem tego rodzaju posunięcie się w Mandżurji świadczyłoby o tym, że armia działa na własną rękę za plecami rządu, podrywając jego autorytet.

Nowe trudności na konferencji okrągłego stołu.

Londyn. (PAT.) Konferencja okrągłego stołu napotkała na poważną przeszkodę, jaką jest odłożenie na czas nieograniczony zebrania się ważnego komitetu, mającego za zadanie uzgodnienie sprzecznych postulatów, wysuwanych przez Hindusów, Muzułmanów i innych. Gandhi przyznał się ze smutkiem, iż wysiłki jego, dokonane w zeszłym tygodniu w celu doprowadzenia do porozumienia spełniły na niczem.

Ścigany i tropiony przez Litwinów zginął na granicy od mściwych kul.

Wilno. Donoszą o tragicznym losie, jaki spotkał nauczyciela i działacza społecznego Wiktora Rawnickiego z Nowogrodzyczyny na granicy polsko-litewskiej w chwili, gdy chciał przedostać się na teren polski w rejonie Kiernowa. Rawnicki przed miesiącem bawił w Kownie w sprawach oświatowych. Po krótkim pobycie wyjechał na zaproszenie swego kolegi nauczyciela do Wilkonia i został nieoczekiwanie aresztowany pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Polski. W czasie eskortowania do sędziego śledczego udało mu się wydostać z rąk eskortującej go straży. Po trzech dniach ucieczki i ukrywaniu się w lasach, Rawnicki przy pomocy jednego z włościan Polaków dotarł do granicy polskiej. W pobliżu Kiernowa w chwili, gdy przekraczał granicę litewską, zasypany gradem kul patroli litewskiej został zabity. (PAT.)

Nowa republika komunistyczna.

Moskwa. (PAT.) Z Szanghaju donoszą, że na pograniczu prowincji Szan-Si i Szen-So po drugiej stronie rzeki Żółtej proklamowana została nowa republika komunistyczna, której ustrój wzorowany jest na ustroju Rosji Sowieckiej. Posiada ona rząd radziecki i własną czerwoną armję.

Wygrane na loterii.

24-ty dzień ciągnięcia.

200,000 zł na nr. 163465.
25,000 zł na nr. 146034.
20,000 zł na nr. 128863.
10,000 zł na nr. 196843.
5,000 zł na nr. 5715 83208 140228.
3,000 zł na nr. 48448 58899 57336 68867 157630.
2,000 zł na nr. 9359 20379 31677 33501 41514 50068 51810 118119 120222 140782 153142 156298 174714 180465 194314 208736 208830.
1,000 zł na nr. 3571 6562 6790 9667 18834 21490 22371 26124 29971 34993 44393 45795 47365 48375 79065 80038 81220 95375 95448 97639 100916 111790 121947 124090 126422 134119 138291 139977 143862 143994 147268 149286 153557 169646 172144 185029 195197 195683 200691 201184.
500 zł na nr. 917 1149 1803 5747 7189 8710 7533 11305 12321 13744 15282 15595 16221 16356 16672 16753 17272 17304 20795 22845 25037 28153 33656 35852 36836 37792 38397 38573 39411 47787 43019 44990 47400 47777 48428 52938 54232 54271 54465 55482 56757 58909 59159 67271 67467 67820 67840 72803 73309 74136 75615 75708 76416 80085 80291 80856 81639 82435 84532 84960 84931 86989 87855 88153 91532 92233 94990 98110 98804 98905 98981 99110 104054 106830 109356 111282 119367 121797 126152 129089 129360 137848 139161 139331 140725 141133 142195 148859 149962 151881 153146 154625 154718 154738 155358 155760 158144 158892 160076 161187 164021 164647 166146 168894 169158 170515 172531 172296 174763 176270 176531 177198 180227 181180 181724 182118 182389 182751 182754 182802 184993 185462 186431 187412 187916 188607 191929 192343 193139 194304 195015 195403 195593 197796 197825 198090 198471 198517 200288 200855

Po zbrodni.

5) (Ciąg dalszy.)

— Oto syropis Piotra Picarda — rzekł brygadjer, rozwijając jakiś papier — wzrost średni, szyja krótka, barki szerokie, kości na policzkach wystające, nos gruby, oczy czarne, broda ruda, wargi wąskie, znamie ciemne w górnym końcu nosa.

Potem składając papier dodał:

— Poznać go, jeśli się z nim zdybiecie przypadkiem, prawda?

— Przy takim rysopisie omylić się niepodobna.

— A więc bądźcie zdrowi, idę zapoławiać na tę zwierzynę.

Morderca tchu już złapać nie mógł; słysząc, że żandarm wychodzi, obliczył sobie, iż zaledwie kilka godzin dzieli go od granicy i już uważał się za ocalonego.

Morderca miał właśnie podnieść głowę, kiedy wtem buty żandarma zmieniły kierunek i zaskrzypiały tuż za jego uszami.

Brygadjer zatrzymał się o dwa kroki od stołu, przy którym lotr siedział i morderca poczuł, że wzrok jego spoczął na nim.

Zimny pot oblał go całego; zdało mu się, że serce zupełnie w nim bić przestało.

— Niech лихо weźmie, jaki twardy sen ma ten obywatel — zawołał brygadjer.

I uderzając go po ramieniu, rzekł:

— Hej! kochanku, pokaż jeno nam się trochę; ja tam nie jestem ciekawy, ale zawsze radbym ci zajrzeć w oczy.

Piotr Picard podniósł nagle głowę; wyraz jej był straszny. Twarz trupio biała konwulsyjnie była pokurczona, oczy krwią zasze rzucały błyskawice a nerwowe drżenie wstrząsało jego wąskimi, zacisniętymi wargami.

— To on! — wrzasnęło dziesięć głosów naraz.

Brygadjer wyciągnął rękę, żeby chwycić za kołnierz; ale zanim go dotknął, morderca palnął go pięścią między oczy tak, że oślepił, a następnie wyskoczywszy oknem, zniknął w ogrodzie.

Opamiętawszy się z przerażenia, które ich narazie ogarnęło, dwudziestu młodych parobczaków puściło się za nim w pogoń, ale on uprzedził ich o pół minuty, a u człowieka silnego, zwłaszcza gdy energią jego zdwaja instynkt zachowawczy, to korzyść ogromna.

Pokrzepiony posiłkiem, Picard cudów

dokazywał. Jednym skokiem przesadził płot ogrodu, dostał się w pole i w niespełna dziesięć minut był już o pół mili od wsi.

Upewniwszy się, że wzgórza zakrywają go przed okiem nieprzyjaciół, zatrzymał się na chwilę, żeby odetchnąć, gdyż był straszliwie zziębnięty i byłby padł martwy, gdyby ten szalony bieg potrwał jeszcze minutę.

Ale zaledwie usiadł, zabrzmiały w jego uszach jakieś krzyki zmieszane.

— To oni!

Co tu począć? Złamany, wycieńczony, nie mógł biec dalej, a oni byli tuż, może o kilkadziesiąt kroków.

Zrozpaczony obejrzał się dokoła. Wszędzie płaszczyna gładka bez żadnych skał, bez żadnego parowu, bez kępek drzew, w którejby się mógł ukryć.

Nagle wzrok jego zatrzymał się na stawie, brzegiem którego rosnęło trochę trzciny, twarz mu się rozjaśniła i mruknął:

— Spróbujmy!

Zaczował się do stawu, wszedł w wodę po szyję, głowę osłonił trzcina i roślinami wodnymi, i pozostał nieruchomy, jakby wrósł w błoto.

Woda uspokoiła się i wygładziła jak

zwierciadło, kiedy dwudziestu wieśniaków przybyło na staw zbrygadjerem na czele, który szybko przyszedł do siebie z ogłuszenia.

— Cóż u licha! — zawołał ojciec Faucheux, który z konia objął okiem wszystko dokoła — gdzie u diabła mógł się podziać ten urwis?

— To dziwna rzecz — odezwał się jeden z wieśniaków — widziałem go przecie, niema temu pięciu minut, a teraz kamień i woda! Przecie tu równina na trzy mile dokoła, ani kupki ziemi, ani nawet kretowiska, gdzieby mógł schować choćby koniec nosa.

— Nie może on być daleko — rzekł brygadjer — rozdzielmy się i przejdźmy tę równinę, przetrząsając najmniejszą bruzdę; potem zejdziemy się znów tutaj.

Piotr Picard słyszał jak się rozbiegali na wszystkie strony, odgrazając się mu okropnie.

Ciągle nieruchomy w tej wodzie lodowatej, drżał cały a nie śmiał zmienić położenia, z obawy żeby nie zdradzić swej obecności, macać wodę albo odchyłając sitowie i rośliny, któremi miał głowę okrytą.

(Dokończenie nastąpi.)

Kronika bieżąca

Sobota
10
października

Św. Franciszka Borglasza, jezuita, wyznawcy, † 1572.
Św. Paulina, bisk. w Kapua.
Św. Gereona z 318 towarzyszącymi męczenników Słow.: Tomil.

Jutro niedziela, 11 października: Błogosławionego Wincentego Kadłubka — bisk. * 1161 † 1225.

* Wschód Zachód

Słońca o godz. 5.57, o godz. 17.04
Księżyc o godz. 4.19, o godz. 16.37.

Z historii śląskiej.

10 października 1689: Konsekracja nowego kościoła w **Chełmie**. Parafię Chełm przydzielono do dziekanatu bezdzińskiego, do którego należała aż do r. 1821. Po odłączeniu Bytomia i Pszczyzny od Krakowa, przyłączono Chełm razem z temi dekanatami do diecezji wrocławskiej. — **1893.** Zamianowanie i wprowadzenie ks. Teodora Myśliwca z Opola, jako proboszcza parafii przy kościele N. Marii Panny w **Bytomiu**, na miejsce ks. Norberta Bonczyka, zmarłego 18 lutego 1893 roku. Do tego czasu prowadził administrację tego kościoła starszy kapelan ks. Józef Stryczek. — **1910.** Wprowadzenie nowego proboszcza, w osobie ks. Strzyży, do kościoła **na Goduli**, przez ks. dziekana Emanuela Buchwalda z Bytomia.

W roku: 1133. Czesi z Morawianami cztery razy pustoszyli Polskę, zburzyli miasto **Koźle**, i spalili 300 wsi, zabrawszy bogaty łup i pewną liczbę jeńców. — **1134,** w końcu lutego, przedsięwzięli Morawianie i Czesi ponowny najazd. — **1136.** Pierwsze wspomnienie o **Chorzowie**. Papież Innocenty II. zaowocował arcybiskupowi gnieźnieńskiemu posiadanie wsi Chorzowa, leżącej przy Bytomiu. — **1139,** księży benedyktyni z Wrocławia przechodzą do **Bytomia**. — **1145** w czwartek Wniebowstąpienia Pańskiego, wyprowadzono święte relikwie z Magdeburga (Dziwina), do wrocławskiego kościoła świętego Wincentego.

Do naszych czytelników!

Cheć służyć czytelnikom wszechstronnie, wprowadziliśmy poradnię prawną i lekarską, z której korzysta wielkie grono naszych czytelników.

Oprócz tego jednak każda gazeta powinna być pośrednikiem dla swego czytelnika we wszystkich sprawach, a to może się stać, jeżeli czytelnik korzystać będzie z drobnych ogłoszeń, które wprowadzamy w naszej gazecie. Ogłoszenia takie osiągną tem pewniejszy skutek, ponieważ dochodzą do wiadomości wielu czytelników w miastach i na prowincji całego Górnego Śląska.

Kto ma więc cokolwiek **do sprzedania lub kupna**, kto szuka **mieszkania** lub ma je do wynajęcia, kto chce

pożyczyć pieniędzy, kto cokolwiek **zgubił lub znalazł**, kto chce się **ożenić lub wyjść za mąż**, kto chce zawiadomić o swym

ślubie, lub donieść o

śmierci — swych najbliższych, oraz we wszelkich innych interesach, niech korzystają z **naszych** drobnych ogłoszeń.

Cena jest bardzo niska, bo pierwsze słowo kosztuje 10 groszy a każde następne słowo 5 groszy, przyczem jedno ogłoszenie kosztować może najmniej 60 groszy, dla poszukujących pracy wyjątkowo kosztuje pierwsze słowo 5 gr. a każde następne 3 grosze, przyczem jedno ogłoszenie kosztuje najmniej 30 gr. Należność prosimy wraz z ogłoszeniem nadsyłać **w gotówce** lub w znaczkach pocztowych, oraz dołączyć znaczek za 25 gr. na odpowiedź i odesłanie zgłoszeń.

Korzystajcie zatem, kochani czytelnicy, z drobnych ogłoszeń, gdyż w ten sposób odniesiecie wzajemną korzyść i pożytek.

Akrobacje lotnicze w Katowicach.

Asy lotnictwa polskiego: Kossowski, Orliński i Skarzyński. Eskadra kościuszkowska z mjr. Pawlikowskim na czele, eskadra krakowska z Bajaniem, Laskowskim i Wolfem wykonają z okazji przylotu lotniczek polskich w **niedzielę, dnia 11 października br. punktualnie o godzinie 15-ej — niewidziane dotąd akrobacje powietrzne.**

Poszczególne części atrakcyj są następujące:

Godzina 15-ta: Przylot lotniczek polskich z „Pierwszego raidu lotniczek polskich dookoła granic Rzeczypospolitej”, urządzonego pod protektorem pana wojewody śląskiego dr. Michała Grażyńskiego przez „Aeroklub Śląski” na krajowych samolotach turystycznych. — Zbijanie baloników przez samoloty myśliwskie wykonają Bajan, Laskowski i Wolf. Pokaz walki powietrznej — wykonają pp. Bajan i Wolf. — Pokaz akrobacji powietrznej — wykona słynna eskadra kościuszkowska z mjr. Pawlikowskim na czele. Indywidualna akrobacja płk. Kossowskiego i kpt. Orlińskiego na polskich samolotach myśliwskich

P. Z. 6. — Pokaz odbierania meldunków przez samoloty. — Pokaz bombardowania obiektu zbudowanego na ten cel. — Pokaz latających modeli samolotowych przez instruktorów modelarstwa lotniczego wojewódzkiej sekcji kolejowej L. O. P. P. — Loty pasażerskie na samolotach komunikacyjnych i samolotach turystycznych Aeroklubu Śląskiego oraz pokaz parku samolotowego Aeroklubu Śląskiego. — Bohaterki raidu naokoło Folski Wanda Olszewska i Danuta Sikorzanka wykonują po 3 loty pasażerskie na samolotach raidowych „Śląsk” i „Poznań”. — Cena za lot 50 zł. — Koncert dwóch orkiestr wojskowej i kolejowej. Komunikacja autobusowa od godziny 14-ej z Rynku w Katowicach. — Na lotnisku obficie zaopatrzone bufet. — Wstęp tylko 1 złoty. — Członkowie Ligi, wojsko, policja, dzieci szkolne płacą połowę. Wycieczki szkolne pod kierunkiem nauczycieli mają wstęp bezpłatny. Na wypadek niepogody termin przesuwają się automatycznie na następną niedzielę, dnia 18-go października br.

Śląski Komitet Wojewódzki L. O. P. P.

— **Zbiór ustaw społecznych, obowiązujących na Śląsku.** Ministerstwo pracy i opieki społecznej wydało ostatnio zbiór ustaw społecznych i rozporządzeń, obowiązujących na Górnym Śląsku, uzupełniając go wyczerpującymi wyjaśnieniami, oraz charakterystycznymi wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego i Śląskiego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Z uwagi na to, że na terenie Śląska obowiązują w części górnośląskiej przepisy niemieckie, wzgl. pruskie, w części zaś cieszyńskiej — przepisy austriackie, a ponadto przepisy polskie, zbiór ten jest bardzo pożyteczny, tembardziej, że zawiera dokonane po raz pierwszy tłumaczenie przepisów niemieckich na język polski. Nowo wybrany zbiór zawiera przepisy powszechnego prawa krajowego dla państw pruskich (z 1794 r. i 1803 r.), następnie przepisy: o opiece nad ubogimi, o wolności przesiedlania się, o opiece nad macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą, o fundacjach, stowarzyszeniach, prawie swójsczyzny itd.

Województwo śląskie.

* **Z konferencji pracodawców z komisją ministerjalną.** Bawiąca na Śląsku komisja ministerjalna do badania stosunków w przemyśle górnośląskim odbyła onegdaj konferencję, w której wzięli udział p. wojewoda, naczelnik wydz. przem. i handlu, komisarz demobilizacyjny, oraz z ramienia pracodawców generalny dyrektor Ciszewski, dyr. Wachsmann z Rybn. Gwarectwa Węgl. i dyr. Geisenheimer z Górn. Zw. Przemysłowców Górniczo - Hutniczych. Poza tem w konferencji wzięli udział wszyscy członkowie komitetu wykonawczego ogólnopolskiej konwencji węglowej. Na konferencji tej omawiano kwestie zarobkowe, przyczem pracodawcy wysunęli żądania obniżenia taryf kolejowych, oraz obniżenia do minimum świadczeń socjalnych.

* **Konkurs na stypendja im. Karola Miarki i Pawła Stalmacha dla młodzieży.** Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach rozpisuje konkurs na stypendja im. Karola Miarki i Pawła Stalmacha dla młodzieży, pochodzącej z byłego górnośląskiego i cieszyńskiego obszaru plebiscytowego, a kształcącej się w wyższych zakładach naukowych, w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich, szkołach zawodowych, oraz liceach. O stypendja powyższe ubiegać się mogą: 1) studenci (tki) szkół akademickich, 2) uczniowie (nice) szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz liceów. Podania o nadanie stypendium winni wnosić kandydaci (tki) do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział oświecenia publicznego) w Katowicach, a to wymienieni, pod 1) za pośrednictwem dziekanatu, pod 2) za pośrednictwem dyrekcji zakładu najpóźniej do 31 października br.

Podania wniesione wprost do wydziału oświecenia publicznego lub nie zaopatrzone we wszystkie wymagane załączniki, będą zwrócone bez rozpatrzenia. Do podania należy dołączyć: 1) dowód pochodzenia z byłego górnośląskiego obszaru plebiscytowego (metryka) lub Śląska Cieszyńskiego, 2) świadectwo niezamężności rodziców, potwierdzone przez gminę, 3) poświadczenie władzy szkolnej i oświadczenie rodziców, że kandydat nie korzysta z żadnego innego stypendjum, 4) studenci szkół akademickich mają dołączyć świadectwa kollokwalne, najmniej z 10 godzin, ewentualnie świadectwo z egzaminu odbytego w ostatnim roku szkolnym, studenci zaś I. roku szkoły akademickiej świadectwo dojrzałości, uczniowie szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, dołączają ostatnie roczne świadectwo szkolne. — Stypendjum, wynoszące po 600 zł. dla studentów (tek) szkół akademickich, a po 300 zł. dla uczniów (nic) szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych płatne są w 2 ratach, a to w dniu 15 stycznia 1932 r. i 1 czerwca 1932 roku.

* **Wspólny front robotników i urzędników na Śląsku.** W Katowicach odbyły się wspólne obrady związków robotników górniczych i metalowych oraz pracowników umysłowych tych przemysłów. Na zebraniu uchwalono utworzenie wspólnego frontu dla obrony interesów pracowników, zatrudnionych w przemyśle i zagrożonych utratą pracy. Jest to pierwszy wypadek na G. Śląsku wspólnego wystąpienia zw. robotniczych wraz z urzędnikami.

* **Pomoc lekarska dla emerytów kolejowych.** Dyrekcja kolei w Katowicach wyjaśnia, że nieetatowi emeryci kolejowi nie mają prawa do pomocy lekarskiej, etatowi zaś tylko sami (bez rodziny) mogą korzystać z pomocy lekarskiej. Nieetatowym kolejarzom przysługuje to prawo tylko po zwolnieniu ich ze służby lub zemerytowaniu, o ile nastąpiło to z powodu utraty zdolności zarobkowej wskutek nieszczęśliwego wypadku podczas służby.

* **Zjazd powiatowych referentów spisowych.** W związku z przygotowaniem do II. powszechnego spisu ludności Rzeczypospolitej odbędzie się 12 i 13 bm. w śląskim urzędzie wojewódzkim pod przewodnictwem wojewódzkiego komisarza spisowego dr. Wierzbiańskiego zjazd powiatowych referentów spisowych miast Katowic, Bielska i Królewskiej Huty. Zjazd ten ma na celu wyszkolenie referentów spisowych oraz omówienie czekających ich prac organizacyjnych, jak również wątpliwości powstałych w toku wykonywanego już spisu próbnego. W jeździe weźmie udział również z ramienia głównego urzędu statystycznego generalny komisarz spisowy dr. Buławski.

Losowanie 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej.

Odbyło się 8-me losowanie 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej z r. 1928. Wygrane padły:

Po zł. 50.000: Nr. serii 549, Nr. oblig. 48; serii 4017, oblig. 3; serii 4929, obl. 2.
Po zł. 25.000: Nr. serii 8162, Nr. oblig. 29; serii 4365, oblig. 46.

Po zł. 10.000: Nr. serii 7581, Nr. oblig. 48; serii 9380, oblig. 10; serii 4893, oblig. 18; serii 1364, oblig. 35; serii 6376, oblig. 50; serii 4934, oblig. 28.

Po zł. 1.000: Nr. serii 9599, Nr. oblig. 49; serii 6950, oblig. 42; serii 3456, oblig. 23; serii 8140, oblig. 44; serii 6995, oblig. 5; serii 2348, oblig. 1; serii 2393, oblig. 33; serii 8010, oblig. 84; serii 2093, oblig. 31; serii 9043, oblig. 23; serii 4067, oblig. 39; serii 5147, oblig. 5; serii 1309, oblig. 3; serii 8519, oblig. 34; serii 4674, oblig. 13; serii 9576, oblig. 44; serii 8517, oblig. 41; serii 3331, oblig. 31; serii 8768, oblig. 8; serii 6328, oblig. 32; serii 2847, oblig. 29; serii 5179, oblig. 11; serii 1884, oblig. 49; serii 667, oblig. 31; serii 1665, oblig. 24; serii 6033, oblig. 31; serii 5388, oblig. 23; serii 2520, oblig. 12; serii 3389, oblig. 33; serii 2061, oblig. 13; serii 6917, oblig. 26; serii 8257, oblig. 14; serii 4564, oblig. 2; serii 6042, oblig. 22; serii 2468, oblig. 35; serii 822, oblig. 1; serii 6234, oblig. 20; serii 1720, oblig. 15; serii 6182, oblig. 7; serii 7299, oblig. 22; serii 1520, oblig. 15; serii 4882, oblig. 50; serii 5447, oblig. 8; serii 7607, oblig. 10.

Z Katowickiego

Pamiętajcie o niedoli bezrobotnych!

Katowice. Nadchodząca pora zimy, która wymaga nagromadzenia dla ochrony przed zimnem opału, ciepłej odzieży oraz żywności, wymaga od całego społeczeństwa zwiększonej ofiarności na rzecz bezrobotnych, aby i ich rodzinom dopomóc do zaopatrzenia się na okres zimy. Dlatego miejski komitet niesienia pomocy bezrobotnym w Katowicach urządza w niedzielę, 11. b. m. dalszą zbiórkę uliczną na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym i zwraca się z apelem do społeczeństwa o poparcie akcji choćby najskromniejszymi ofiarami, spełniając w ten sposób obowiązek obywatelski i dobry uczynek.

Pod uwagę władz pocztowych.

Katowice. W pobliżu nowobudowanej się katedry przy ul. Polnej pobudowano cały szereg domów, z pośród których same domy Zakładu ubezpieczeń mają około 400 mieszkańców. Najbliższy urząd pocztowy znajduje się w gmachu urzędu wojewódzkiego, jednak oddalony on jest o conajmniej 10 minut drogi od ostatniego z domów, w dodatku drogi prowizorycznej i z tego powodu błotnistej. Ponieważ w pobliżu nawet niema skrzynki pocztowej — gdyż najbliższa znajduje się przy ulicy Zielonej względnie pod parkiem, przeto w interesie mieszkańców domów przy ul. Polnej, jak i will przy ul. Poniatowskiego, Zajączka i innych w tej okolicy, byłoby umieszczenie jednej skrzynki pocztowej w pobliżu przystanku tramwajowego na ul. Kościuszki, róg ul. Polnej. Sądzić należy, że władze pocztowe zainteresują się tą sprawą i uczynią zadość potrzebie mieszkańców nowo zabudowanej dzielnicy Katowic.

Składajcie dary na biednych!

Katowice. Katowicki okręg „Caritas”, którego zadaniem jest przyjęcie z pomocą najbardziej potrzebującym bez różnicy wyznania, narodowości i partyj politycznych — zwraca się do wszystkich ludzi dobrej woli z uprzejmą i gorącą prośbą o łaskawe złożenie darów pieniężnych, starej odzieży, bielizny i obuwia do sekretariatu „Caritas” przy ul. Krasińskiego 5, tel. 32-36 nr. conta P. K. O. 306.687. Równocześnie prosimy o zapisywanie się na członków katowickiego okręgu „Caritas”. Członek zwyczajny płaci 12 zł. rocznie, nadzwyczajny najmniej 4.00 zł., dożywotny — jednorazowo 300 zł.

Banda rabusiów przed sądem.

Katowice. W środę przed sądem okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko bandzie rabusiów, która graso-

Włsta w Cieszyńskim. Dnia 5 bm.
w godzinach południowych pozbawił
się życia przez powieszenie na powrozie
w stodole Jan Szturc, upośledzony na
umyśle. Zwłoki pozostawiono w domu
rodzicielskim.

Program radiowy.

Niedziela 11 października 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.00 Transmisja nabożeństwa z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku-Ligocie. 11.35 Odczyt misyjny p. t.: „Październikowa niedziela misyjna” — wygł. ks. Alfons Trepkowski. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Poranek symfoniczny. 14.00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Kościół a Stolica Piotrowa”. 14.20 Pieśni — w wyk. Kazimierza Czekotowskiego. 14.40 „Gdzie można hodować pieczarki”. 15.00 Muzyka polska. 15.55 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16.20 Intermezzo muzyczne. 16.30 „Czy Angolia nadaje się na kolonję Polski”. 16.45 Intermezzo muzyczne. 16.55 „Zabytki kujawskie”. 17.10 O dożywianiu dzieci. 17.25 Transmisja z Brukseli meczu piłkarskiego Polska-Belgia. 18.00 Koncert orkiestry reprezentacyjnej policji państwowej. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Feljton p. t. „Sumienie”. 19.45 Słuchowisko Fozzano p. t. „Dar Poranka”. 20.15 Koncert popularny. 21.55 Kwadrans literacki: Opowiadanie Wł. Orkana p. t. „Józyna”. 22.10 Koncert solistów. 22.40 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek 12 października 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Koncert z płyt gramofonowych. 14.45 Komunikaty. 14.55 Intermezzo muzyczne. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Przegląd komunikacji. 15.25 „Znaczenie zwierząt t. zw. niższych — dla biologii i szkoły”. 15.45 Intermezzo muzyczne. 16.20 Lekcja języka francuskiego — kurs elementarny. 16.40 Intermezzo muzyczne. 17.10 „Oryginały w przeszłości polskiej”. 17.35 Muzyka lekka. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 Prof. Wł. Dzięgiel: „Z dziejów Ziemi Śląskiej”. 19.40 Komunikaty strażactwa śląskiego. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 Feljton muzyczny. 20.15 Operetka „Szytygar” Zeller. 22.15 Feljton p. t. „Pod trójbarnym sztandarem Francji”. 22.30 Intermezzo muzyczne. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny.

TEATR I SZTUKA.

Rychterówna na Śląsku.

W tych dniach obchodzi większe środowiska śląskie utalentowaną recytatorkę K. Rychterówną. Sztuka K. Rychterówny, twórcza i oryginalna rozporządza wielkim bogactwem środków technicznych, opartych na wrodzonych i pierwszorzędnych warunkach głosu. Najbardziej godna wyróżnienia cechą jej talentu jest szczerość, siła i rozpiętość skalę uczuciowej. Produkcje artystyczne Rychterówny dają wzruszenie silne i niezapomniane. — W dniu 9 b. m. odbędzie się w Król, Hucie wieczorek p. Rychterówny o godz. 18-tej w sali Gimnazjum Żeńskiego przy ul. Reytana, w następnym dniu potaniek dla młodzieży o godz. 11.30 w sali gimn. matem. przyrodn. — W Rybniku Rychterówna wystąpi w dniu 12 wieczór dla starszych. 13 b. m. dla młodzieży.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W niedzielę, dnia 11 bm. o godz. 19.30 kroczyła w 3 aktach R. Ruszkowskiego p. t. „Wesele Fonsia”. Dyrekcja Teatru chce dać możność szerokim warstwom publiczności zamieszkałym, wystawia tę świetną krótkowidło po cenach normalnych.

W dziale komedjowo-dramatycznym pod kierunkiem reż. Artura Kwiatkowskiego przygotowuje się komedie w 4 aktach L. Verneilla pt. „Radość Kochania”.

Leo Fuks w Teatrze Polskim.

Znakomity mistrz groteski, którego sława w stosunkowo krótkim czasie obiegła całą Polskę — stanowi osobną klasę w plejadzie gwiazd reżyserskich. Produkcje tego artysty są do tego stopnia niezwykle, iż zdumiony widz przeciera oczy, nie wierząc tymże. Fuks w czasie swoich produkcji wydłuża się w oczach publiczności do niesamowitej wysokości tak, iż zda się gło- wa sięga sufitu. Poza Fuksiem występują p. o. Karlińska, Carnero, Minowicz, Prokopiakówna, Heinrich, Lopek - Borański i wielu innych. Bilety do nabycia w kasie Teatru. Tel. 24.48.

REPERTUAR.

Sobota, dnia 10 bm. „Wesoła wdówka” o godzinie 19.30.

Niedziela, dnia 11 bm. „Krysia leśniczanka” o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 11 bm. „Wesele Fonsia” o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 12 bm. „Wesoła wdówka” w Nowym Bytomiu o godz. 19.30.

Wtorek, dnia 13. bm.: „Wesoła Wdówka” Lipiny o godz. 19.30.

Sroda, dnia 14. bm.: „Wesoła Wdówka” — Dąbrowa Górnicza o godz. 19.30.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie w dniu 8 października 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 1/2 zł. Funt szterlingów angielskich 34.91 zł. 100 franków francuskich 35.88 zł. 100 koron czeskich 26.36 zł. 100 franków szwajcarskich 174.7 zł. 100 guldenów holenderskich 359.10 zł. 100 lei rumuńskich 5.31 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu w dniu 8 października 1931 r.

Żyto 22.30—22.50. Pszenica 19.50—20.50. Jęczmień 64—66 kg 19.50—20.50; 68 kg — 21.00 do 22.00. Jęczmień browarowy 24.00—25.00. Owies 19.75—20.75. Mąka żytnia 65 proc. 33.00—34.00. Mąka pszenna 65 proc. 31.50—33.50. Otręby żytnie 12.75—13.50. Otręby pszenne 11.75—12.75. Otręby pszenne grube 12.75—13.75. Rzepak 28.00 do 29.00. Groch Wiktorja 21.00—24.00. Groch Folgera 23.00—25.00. Ziemiaki jadalne 2.60—2.80. Słoma prasowana 3.75—4.00. Siano luzne 5.50 do 6.00. Siano prasowane 7.25—8.10. Ogólne usposobienie spokojne.

Giełda zbożowa we Wrocławiu w dniu 7 października 1931 r.

Pszenica śląska 74,5 kg 220 mk., 78 kg 224 mk., 72 kg 210 mk. Żyto śląskie 70,5 kg 202 mk., 68,5 kg 198 mk. Owies nowy 140 mk. Jęczmień browarowy 175 mk. Jęczmień jary 160 mk. Jęczmień zimowy 63—64 kg 160 mk. Jęczmień na kaszę 160 mk. Mąka pszenna 70 procent nowa 33 mk. Mąka żytnia 70 proc. 29.75 mk., 65 proc. 30.75 mk, 60 proc. 31.75 mk. Mąka luksusowa 39,00 mk.

Ceny targowe w Katowicach z czwartku dnia 8 października 1931.

Masło wiejskie za 1 funt zł. 1,90—2,10, masło mleczarniane za 1 funt zł. 2,20—2,30, jaja 6—8 sztuk zł 1,00, mleko za 1 litr 0,38—0,40, twaróg za 1 funt 0,60—0,70 zł.

Mięso: wieprzowina za 1 funt 0,80—1,30 zł, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1,40—1,50, wołowina 0,80—1,10, cielęcina 0,80—1,20, mięso poślednie 0,60—0,80, skopowina 1,40—1,50, okrasa świeża 1,30—1,40, okrasa wędzona i mięso wędzone 1,40—1,80, łój 1,10—1,20.

Jarzyny: kapusta biała (główna) 0,10—0,25, kapusta modra za 1 funt 0,25—0,50, marchew za 1 funt 0,15—0,20, cebula za 1 funt 0,20—0,25, pomidory za 1 funt 0,25—0,35, kalafior sztuka 0,30—0,50, brukselska za 1 funt 0,60—0,70, bu-

raki za 1 funt 0,15—0,20, kapusta za 1 centnar 3,50, kartofle za 1 centnar (50 kg) 3,80—4,00, kartofle 22 funtów 1,00.

Owoce: gruszki doborowe za 1 funt 0,40—0,60, gruszki II gatunek za 1 funt 0,30—0,35, jabłka doborowe za 1 funt 0,50—0,60, jabłka do gotowania za 1 funt 0,20—0,30, śliwki doborowe za 1 funt 0,60—0,70, śliwki II gat. za 1 funt 0,40—0,50, grzyby rozmaite za 1 funt 0,40—0,70, cytryny sztuka 0,08—0,10, borówki 0,60—0,70.

Drób: gołębie 0,90—1,10, gołębięta 1,10—1,25, kury 2,50—4,00, kurczęta 1,40—2,00, kaczki 2,50—5,00, gęsi 3,50—8,00.

Ceny bydła na targowicy w Poznaniu w dniu 6 października 1931 r.

(Urzędowe sprawozdanie targowe komisji notowania cen).

Spędzono: 360 sztuk bydła, 2.650 świń, 466 cieląt, 214 owiec — razem 3.690 sztuk zwierząt. Przebieg targu spokojny.

Woły: pełnomięsiste, wytuczone nieoprzęgane 96—110, mięsiste tuczone młodsze do 3 lat 82—94, mięsiste tuczone starsze 70—80, miernie odżywione 50—60.

Buhaje: wytuczone pełnomięsiste 84—90, tuczone mięsiste 76—82, nietuczone, dobrze odżywione, starsze 64—70, miernie odżywione 50—60.

Krowy: wytuczone, pełnomięsiste 96—106, tuczone mięsiste 84—90, nietuczone, dobrze odżywione 64—74, miernie odżywione 44—50.

Jałowice: wytuczone, pełnomięsiste 96—108, tuczone mięsiste 82—94, nietuczone, dobrze odżywione 70—80, miernie odżywione 50—60.

Młodzież: dobrze odżywione 50—60, miernie odżywione 44—48.

Cielęta: najprzedniejsze cielęta wytuczone 100—106, tuczone cielęta 94—96, dobrze odżywione 80—88, miernie odżywione 68—76.

Owce: wytuczone, pełnomięsiste jagnięta 92—100, tuczone starsze skopy i macioraki 76—90, dobrze odżywione 60.

Świnie (tuczniaki): pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 120—128, pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 112—118, pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 102—110, mięsiste świnie ponad 80 kg 94—100, maciory i późne kastraty 100—112, świnie bekonowe 100—110.

Sprawy robotnicze.

Sześciogodzinny dzień pracy w przemysle amerykańskim.

Przemysł chemiczny w Stanach Zjednoczonych postanowił z dniem 1. października br. wprowadzić 6-godzinny dzień pracy. Uchwała ta umożliwi zatrudnienie większej ilości bezrobotnych. Jak wiadomo, prezydent Hoover wywiera nacisk na poszczególne gałęzie przemysłu, aby zredukować liczbę godzin pracy celem zmniejszenia bezrobocia.

Świadczenia socjalne w hutnictwie.

Na świadczenia socjalne w hutnictwie żelaznem wydano ogółem w roku ubiegłym 26.655.981 zł. Zważywszy, że w roku tym hutnictwo zatrudniało 40.522 robotników, wynika, że przeciętnie na jednego robotnika wydano na świadczenia socjalne rocznie 657,80 zł.

Sprawy towarzystw.

Kalendarzyk zebrań Z. O. K. Z.

Wielkie Hajduki. Dnia 9 października b. r. zebranie miesięczne koła Z. O. K. Z. o godz. 19.30 w salce Kat. Domu Związkowego przy ul. Kościelnej.

Ruda Śl. Dnia 8 października zebranie koła Z. O. K. Z. o godz. 18 w Domu Narodowym.

Głiszowice. Dnia 9 października zebranie koła Z. O. K. Z. o godz. 17 w sali T. C. L. ul. 1 Maja. Na porządku obrad referat „Import towarów niemieckich i gdańskich a bezrobocie”.

Nadesłane.

Nowa Wieś w Katowickim. Małżonkowie Jan i Aniela Fiegler z domu Kaliwoda, zamieszkali przy ulicy Bielszowickiej nr. 3 obchodzą w dniu 16 października uroczystość srebrnego wesela. Z tej okazji składają serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności oraz doczekania się złotego wesela agentka „Katolika” Wywiółowa oraz redakcja.

Wydawnictwo „Katolika Polskiego” i „Katolika Śląskiego”, „Górnoślazaka” i „Gońca Śląskiego” w Katowicach.

Nakładem i drukiem: Drukarnia Śląska, spółka z ogr. odp. w Katowicach, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.

ATA

Henkla
proszek do szorowania
Ata czyści i glansuje wszystko

Żywoty Świętych

na wszystkie dni w roku

dzielo opracowane przez

ks. doktora W. Galanta,

poprawione wydanie, cena 12 zł.

Zycie i śmierć Pana Jezusa

(Przez krzyż do nieba) „Droga krzyżowa”

oraz Żywoty Najśw. Marii Panny, opis

czudami słynących i Żywoty Świętych w jednym komplecie, format 22x34 cm

w ozdobnej oprawie, najnowsze

wydanie, cena 25 zł.

Dokąd idziesz Panie? (Quo Vadis) Sienkiewicza, 292 str. ilustrowane w oprawie, cena 4 zł. Na opłatę pocztową należy załączyć 1,50 zł. Powyższe dzieła powinny znajdować się w każdym domu katolickim, będą ozdobą i pamiątką dla prawników. Więc kto zamówi, nie pożałuje. Wysłała księgarnia „Czeczwa” Różniatów, Małopolska Strutyn W. 154

„MERKUR”

Dom Meblowy / Katowice,
ul. Stawowa 3 (w podwórzu)

Polecamy w wielkim wyborze **MEBLE** wszelk. rodzaju
Syplalnie dębowe od zł 1.000 — Kuchnie kompl.
od zł 240.—

Dogodne warunki spłaty, miesięczn. od zł 10 począwszy.
Meble dostarczamy bezpłatnie na cały Górny Śląsk.
Przy zakupie mebli klienteli z prowincji zwracamy
koszta podróży.

Zwracamy uwagę P. T. Klienteli, że skład nasz znajduje się **nie** przy ul. 3-go Maja w firmie Dom Białych „Merkur” **tylko**

przy ul. Stawowej nr. 3 w podwórzu.

Ubrania

z materiałów własnych i powierzonych wykonuje według najnowszej mody

Wojciech Samarzewski, mistrz krawiecki,
Król. Huta, ul. Wolności 76, parter.

Krój i robota pierwszorzędna. Ceny przystępne.

Ubrania z powierzonego sukna od 70,— zł. —

Na życzenie przychodzę z próbkami do domu.

Przepisy ubierania i cennik bezpłatnie. 3633

Detektywem

może zostać każdy dzięki korespondencyjnym kursom detektywów. — Opłata 6 zł miesięcznie. Bezpłatne prospekty wysyła: Wydawnictwo „DETEKTYW” Warszawa, skrz. poczt. 892. 3632

Miód czysty

prawdziwy deserowy kura-
cyjny pod gwarancją, z
własnej a największej w
Państwie pasieki wysyłk
w blaszankach 5 kg 16.—
zł, 10 kg 30.— zł, 20 kg
55.— zł, wraz z naczyniem i opłat. pocztową
Eugeniusz Biliński Zbaraż
3584

Sprzedaż

krajowych i zagranicznych
pianin i fortepianów
Fritz Leuschner Katowice
ul. Kościuszki 11. Proszę
zwracać na numer domu.
Nie mam składu. 35760

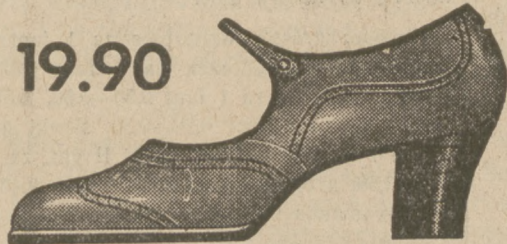

NA JESIEŃ — W DOMU I NA ULICĘ.

9.90

Fason 2125
Na chłodne, jesienne dni polecamy ciepłe i wygodne papucze. Dziecinno 5.90-7.90 ciepłe 12.90 S-43-Po

19.90

Fason 2945-11
Na zakupy i do codziennego użytku — te wygodne i trwałe pantofelki na paseczku, z czarnego lub brązowego boku.

29.90

Fason 9505-54
Eleganckie, wizytowe czółenka z jasnej gładkiej, z gustowną ozdobą. Odpowiednie nawet do najładniejszego stroju wizytowego.

Rata

WIĘCEJ POŃCZOSZEK I

Do każdego stroju - na każdy dzień - inne pończoszki. Otrzymacie je u nas we wszystkich modnych kolorach i odcieniach. Korzystajcie z naszego bogatego wyboru. Radzcie się naszych sprzedawców.

Niebywała okazja!

Meble

Nataniel kupiś u firmy

„HEROS” Katowice
ulica 3-go Maja nr. 23 - Tel. 11-05

Na najdogodniejszych warunkach płatności bez poręczyciela. — Pojedyncze meble na raty miesięczne od 10 zł. Za gotówkę 15% rabat. Kupującym z prow. zwracamy koszt p. podróży

Szan. Publiczności podaję niniejszem do wiadomości, że po ukończonej przebudowie na nowo otwarłem mój

Skład mebli

Polecam kompletne urządzenia jak i pojedyncze meble i wyroby tapicerskie za gotówkę i na spłaty na dogodnych warunkach.

Zarazem polecam w razie potrzeby mój bogato zaopatrzony skład trumien. Obejmuję wykonanie kompletnego pogrzebu tanio i dogodnie.

Antoni Solorz, Rybnik

ul. Łony 11 — tel. 1104.

Tego jeszcze nie było!

Z powodu kryzysu dodajemy rewolwer Sys. „Brown” U. P. Nr. 2341 strzelający z naboju (bez zezwolenia policji) otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas zegarek ze złota francuskiego „Anker”, niczem nie różniący się od prawdziwego złota 18 karat. za zł. 8.25 (zam. 60.—) z 10 let. gwarancją, wyr. do minuty, z wiecznym szkłem 2 szt. 16.—, lency gat. 12, 15, 18.—, kryty z trzema kołkami „Remontoir” 15, 17, 19, 25, na rękę 15, 20. Dewizki ze złota francuskiego 2, 4, 6, 8, 50. naboju 1 złoty. Wyślijmy pocztą na listowne zamówienie za zaliczeniem. Za koszt przesyłki płaci kupujący. Bez ryzyka! — W razie niespodobania się zwracamy pieniądze.

ADRESOWAC:

4649

Firma „Komerca”, Warszawa Dzielna 45
Oddział 41

Pianina Fortepiany Fisharmonie

fabryk krajowych i zagranicznych po cenach fabrycznych i dogodnych warunkach. Również posiadamy stale na składzie fortepiany mało używane. — Korzystna okazja kupna. — Strojenie i reperacje.

Skład Pianin

KRÓLEWSKA HUTA, Rynek 3. — Tel. 1357.

Tylko pierwszorzędne **MEBLE**

sprawiają radość i nadają waszemu ognisku domowemu piękność i wygodność!

Jadalki, sypialki, meble klubowe, kuchnie i meble pojedyncze

znanej dobrej jakości, modnego wykonania meble w wielkim wyborze na składzie — NISKIE CENY. Dogodne warunki spłaty. Prosimy zwiedzić nasze składy bez przymusu kupna

DOM MEBLI

K. SLISCHKA

Katowice

ul. Marszałka Piłsudskiego nr. 10
i ul. 3-go Maja 26 / Telef. 1567

Aleksy Waldberg, Rybnik

zegarmistrz, jubiler i optyk, fachowiec od r. 1900. — Własny warsztat.

Od 1 lipca znajduje się mój skład przy ul. Łony 9. w domu p. Solorza.

Polecam się nadal łaskawej pamięci Szan. klienteli. Obsługa rzetelna. Daje za gotówkę i na raty na dogodnych warunkach spłat. 3463

Chorzy!

Leczę wszelkie choroby, przede wszystkim chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Uprasza się przynieść moczu poranny. Leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

3634

Katowice, ulica Piastowska nr. 1.

Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11.

Drobne ogłoszenia

Wolne posady

Potrzebna panna do służby spożywczego z dłuższą praktyką w Kółkach Rolniczych. Rebac, Bronowice — sklep przy Krakowie.

Uczciwego szofera-spólnika, z prawem jazdy i poważnymi referencjami, poszukuje. Listy pod „Nowy „Ford” Admin.

30-40 uczciwych rzemieślników i pracowników fizycznych, zechce złożyć natychmiast oferty. Lwów, skrytka pocztowa 249. Herman.

Każdy może kilkaset złotych miesięcznie zarobić — sprzedając nasze obrusy i fartuchy gumowe. Nowość. Zadzwońcie prospektów. Firma Krań i Fesser, Katowice, Kochanowskiego 4.

Posad poszukują

Uczciwa dziewczyna poszukuje posady zaraz. Oferty do Admin.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

Szof. lat 23, trzeźwy, sumienny, szuka odpowiedniej posady. Listy do Admin. pod „Trzeźwy”.

Szofer-monter z praktyką wojskową, pierwszorzędne świadectwa, może dać kaucję 1000 zł., poszukuje posady. Zgłosz. Jagiellońska 3. Bartsch

Sprzedaż

Sprzedam maszynę szewską. Michał Bułko, Radzionków, ulica Górna 6.

Sprzedam mały nowy domek koło Orzesza. Cena 8.000 zł. Zgłosz. przyjmuje Ferdynand Szyjok, Jaśkowice Śl.

Pies rasowy „Pekin” tani do sprzedania. — Wiadomość Pszczyna, ul. Bielska 5.

Kupna

Poważny reflektant poszukuje celem kupna domu w Katowicach za 100-150 tysięcy zł. z wpł. 50-80 tysięcy zł. Zgłoszenia do Administracji pod „Dom”.

Chcesz co sprzedać — daj drobne ogłoszenie do naszej gazety!

Mieszkania

Lekarz poszukuje w centrum Katowic 2-3 pokoje na ordynację wzgl. mieszkanie 5-6 pokoi. Zgłoszenia do Administracji pod „Lekarz”.

Domy, mieszkania 1-8 pokoi z wygodami w Katowicach lub okolicy, lokale biurowe, przemysłowe, sklepowe, pokoje umi. od zaraz do wynajęcia „Bipom” Katowice, ul. św. Jana 11. Tel. 26-36.

5-6 pokoi - kuchnia z wszelkimi wygodami w południowej części miasta Katowic są od zaraz do oddania, Zgłoszenia pod „200” do Administracji.

3-4 pokoje z kuchnią w Katowicach są do oddania od 1. listopada b. r. Zgłosz. pod „Mieszkanie” do Administracji.

Unieważnienia

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Pszczyna na nazwisko Andrzej Stolarski, Śmłowice.

Różne

Każdy zarobi na miejscu artykułami pierwszej potrzeby. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 2 „Emzet”.

Zgubione dolary są złożone w Urzędzie parafialnym Wszystkich Świętych, ul. Kanonicza 11 parter w Krakowie. Po udowodnieniu ilości i jakości, można tamże odebrać w godzinach urzędowych 11 do 12½ w południe.

Głuchota ulecza! — Wynalazek Eufonia za demonstrowany specjalistom. Usuwaj przytępienie słuchu, szum, ciekawie uszów. Liczne podziękowania. Zadzwońcie bezpłatnie połączając broszury. Adres: Eufonia, Liszki k. Krakowa.

Poszukuje się 35.000 zł na 1 hipotekę na dom, wart. 155 tysięcy zł. Zgłoszenia do Administracji pod „Hipoteka”.

Mały wydatek a wielką korzyść stanowi drobne ogłoszenie w naszej gazecie!

Czytajcie naszą gazetę!

MEBLE

Nadszedł nowy transport mebli:

sypialki, kuchnie i pojedyncze meble, po cenach fabrycznych. Korzystajcie z okazji! Proszę przekonać się o niskich cenach i solidnych wyrobach. Bez przymusu kupna.

FABRYCZNY SKŁAD MEBLI

Fr. Motyka

3559

Król-Huta, ulica Bytomska 34.

Homeopatyczne

i przyrodolecznictwo

zastarzałych chorób wewnętrznych i płucnych

Dr. med. J.J. Herwich

KATOWICE, ul. 3-go Maja 40.

Godz. przyjęć 10—12 i 4—6 w niedzielę od 10—11

Ogłoszenie

Urząd Celný Katowice ogłasza, że dnia 19. 10. 1931 r. o godz. 10-ej rano rozpocznie się w tut. magazynie konfiskat (dworzec kolejowy-towarowy) publiczna licytacja różnych zagranicznych towarów, skonfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa, jakoteż towarów niewykupionych przez odbiorców w terminie przepisany. Towary skonfiskowane niesprzedane na licytacji pierwszej, będą bezpośrednio po ukończeniu tejże, wystawione poraz drugi do sprzedaży.

Szczegółowy wykaz towarów przeznaczonych do licytacji każdy może poczynić od dnia 16. 10. przeglądając w godzinach urzędowych tj. od 8-ej do 15-ej w tut. Urzędzie.

Z pol. Kierownika Urzędu (St. Russek), referendarz.

Obwieszczenie o licytacji.

I. Urząd Skarbowy w Katowicach na zasadzie § 33 instrukcji o przymusowym ściąganiu raństwowch podatków i opłat z dnia 17. 5. 1926 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 15 podaje do wiadomości ogólnej, iż w dn. 20 października 1931 r. o godz. 12 rano w lokalu dłużnika przy ul. Stawowej 9 w Katowicach odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości, celem pokrycia zaległości podatkowych zł. 1.265.542.08 za lata 1928/29/30 plus kosztów egzek. zł. 60.277.65 plus kary za zwłokę.

Oszacowanie

L. p.	Nazwa przedmiotów	zł.
1	Kompletne urządzenie biurowe znajdujące się w 6 pokojach i to: 4 maszyny do pisania, 3 „Smith Premiers”, 1 „Mercedes”, 12 biurków dębowych i 12 foteli, 6 szaf na książki i akta, 2 kanapy, 3 stoliki dębowe okrągłe, 20 różnych krzeseł, 2 garderoby, 1 kasa ogniowa i inne drobne ruchomości	4.000
2	1 samochód osobowy „Chevrolet” 6 cyl. Limuzyna	5.000
3	85 silników elektrycznych trójfazowych różne	25.000
4	6 wentylatorów kuziennych	700
5	5 transformatorów — ręczne	150
6	drobne materiały instalacyjne: armatury, bezpieczniki, wyłączniki, kontakty i t. p.	3.000
7	1 maszyna chłodnicza (stara)	200
8	urządzenie sklepowe i magazynowe	100

Zajęte przedmioty reflektanci mogą oglądać w dn. 20 października 1931 r. od godz. 11-ej do godz. 12-ej rano w lokalu przy ul. Stawowej 9

Dnia 2 października 1931 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego: (—) Chmura,

Inspektor skarbowy.

Prosimy powoływać się stale na nasze ogłoszenia przy korzystaniu z nich.